



Büki Nemzeti Park Igazgatóság
3304 Eger, Sánc u. 6. - Levélcím: 3301 Eger, Pf.: 116.
Ig. közv.: (36) 422-700
Tel.: (36) 411-581
Fax: (36) 412-791
E-mail: titkarsag@bnpi.hu
Honlap: www.bnpi.hu



Sajószöged Község Önkormányzata
dr. Gulyás Mihály
polgármester

Sajószöged
Ady Endre út 71.
3599

sajoszoged@gmail.com

Tárgy: Sajószöged településrendezési tervének módosítása, előzetes tájékoztatás, környezeti vizsgálat szükségessége

Ügyiratszám: 592/2/2022.

Ügyintézők: Szögedi Zsuzsanna,
Holló Sándor, Barati Sándor

Hivatkozási szám: 1/238-2/2022.

Ügyintézőjük: dr. Boros István

Melléklet:

592_2_2022_Sajoszoged_adatszolgaltatas
_BNPI.zip, átadás-átvételi jegyzőkönyv

Tisztelt Polgármester Úr!

Sajószöged Község Önkormányzata a hatályos településrendezési eszközeinek (településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv) módosítását tervezi, amelyeket a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) **37. §-a** és a **42. § (5) bekezdése** értelmében *tárgyalásos eljárás útján történő előzetes tájékoztatási szakaszra bocsátott, adatszolgáltatási kérelem indításával.*

A módosítási szándékokat az igazgatóságunkon 2022. február 7-én érkezett megkereső leveleik tartalmazzák (két megkereső levél ugyanazon hivatkozási számmal).

Környezeti vizsgálattal is kapcsolatos megkeresésükben nyilatkozatunkat kérik arról, hogy *szükséges-e környezeti vizsgálati eljárás lefolytatása, környezeti értékelés készítése.*

Adatszolgáltatás:

Sajószöged közigazgatási területén található, a Büki Nemzeti Park Igazgatóság működési körébe eső védett területekkel és településképi jelentőségű kategóriákkal [*országos ökológiai hálózat övezetei, tájképvédelmi terület övezete, természeti emlék - kunhalom*] kapcsolatos adatszolgáltatásunkat levelünk digitális melléklete (592_2_2022_Sajoszoged_adatszolgaltatas_BNPI.zip fájl) tartalmazza.

Igazgatóságunk a település önkormányzata részére adatszolgáltatási kötelezettségét a csatolva megküldött „átadás-átvételi jegyzőkönyv” alapján tudja megtenni. Kérjük a jegyzőkönyvet áttanulmányozni, majd pedig egy példányt aláírva igazgatóságunkra visszajuttatni szíveskedjenek. A térinformatikai fedvények (shape fájlok) .dbf kiterjesztésű állományai tartalmazzák adattáblába rendezve a fentebbi kategóriákra vonatkozó adatokat (értéktípustól függően pl. megnevezés, típus, helyrajzi szám, kód stb.).

Sajószöged közigazgatási területén található, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési körébe eső védett területek és kategóriák:

1.) Országos védelem alatt álló terület

Sajószöged közigazgatási területén országos jelentőségű védett természeti terület nem fordul elő. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: Tvt.) 23.§ (2) bekezdésében foglaltak értelmében a törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom és földvár. A Tvt. 28. § (5) bekezdése értelmében *a védett források, víznyelők, földvárak, kunhalmok országos jelentőségű természeti emlékeknek minősülnek.* Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek minősülnek. Megóvásuk érdekében körülöttük védőövezet kijelölését javasoljuk, a védendő objektum jellegétől függően.

A Tvt. 23. § (2) bekezdésének hatálya alá esik Sajószöged közigazgatási területén két ex lege védett kunhalom: az **Aranyos-halom** (középponti EOv-koordináták: 288190; 794870, érintett helyrajzi számok: Sajószöged területén: 0101/1-3 hrsz.-ú, Hejőbába területén: 028/1-2 hrsz.-ú területek) és a **Béla-halma** (középponti EOv-koordináták: 287585; 796500, érintett helyrajzi számok: Sajószöged területén: 082 hrsz.-ú, 083/5-8 hrsz.-ú területek, Nemesbikk területén: 024/7 hrsz.-ú területek). A Tvt. 28. § (5) bekezdése értelmében a kunhalmok országos jelentőségű természeti emlékeknek minősülnek.

2.) Natura 2000 területek

Sajószöged közigazgatási területét az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet szerint Natura 2000-es terület nem érinti.

3.) Országos ökológiai hálózat övezetei

Sajószöged közigazgatási területe az országos ökológiai hálózat **ökológiai folyosó és pufferterület övezetek** által érintett, amelyek területi elhelyezkedését adatszolgáltatásunk melléklete tartalmazza. A vonatkozó előírásokat a **Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény** (továbbiakban MaTrT) 26-27. §-ai tartalmazzák.

A vonatkozó jogszabályok /MaTrT és Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Terve/ országos ökológiai hálózatra vonatkozó előírásainak érvényesítése érdekében szükségesnek tartjuk az országos ökológiai hálózat elemeinek ábrázolását a külterületi településszerkezeti tervre és a külterületi szabályozási tervre átvezetni.

4.) Természetközeli területek

Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (továbbiakban: OTÉK) 30/A. § (1) bekezdése értelmében *a mocsár, a nádas, ex lege védett láp, ex lege védett kunhalom, nyílt karszterület és sziklagyepterület természetközeli területnek minősülnek, kivéve, ha ezeket a területeket védelmi célú erdőterület, általános mezőgazdasági terület, tájgazdálkodási mezőgazdasági terület vagy vízgazdálkodási területbe sorolják.* Ugyanezen paragrafus (2) bekezdése értelmében a természetközeli területeken épületet elhelyezni nem lehet.

5.) Magas természeti értékű területek (MTÉT)

A 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet alapján Sajószöged közigazgatási területe MTÉT által nem érintett.

6.) Természeti Területek

Kérjük, hogy a rendelet készítése során a Tvt. 15. § (1) pontjában szereplő feltételeknek eleget tevő összes területet tervezett természeti területként kezeljék. Ezeken a területeken kiemelt figyelmet kell fordítani a tájkép, a természetes életközösségek (növénytársulások) és élőhelyek megóvására. A tervezett természeti területek kihirdetésére vonatkozó előírást a Tvt. 15. § (2) bekezdése tartalmazza.

7.) Egyedi tájértékek

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 6. § (3) - (5) bekezdései szabályozzák az egyedi tájértékekre vonatkozó feladatokat. Sajószöged esetében nem készült területi felmérés. Amennyiben igazgatóságunktól függetlenül készülnek felmérések, azok eredményeit *egyedi tájértéknek jelölt képződmény/létesítmény* néven lehet a kézikönyvben és a rendeletben szerepeltetni.

8.) Egyéb védettségi kategóriák és területek

A tájképvédelmi terület övezetként kijelölt területek digitális fedvényét adatszolgáltatásunk melléklete tartalmazza. A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló **9/2019. (VI. 14.) MVM rendelet 4. § fogalmaz meg előírásokat a tájképvédelmi terület övezetével kapcsolatban.** Kérjük Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Tervének egyes övezetekre vonatkozó előírásait a terv készítése során figyelembe venni.

Egyéb védettségi kategóriákról nincs tudomásunk. A helyi jelentőségű természetvédelmi területek és kategóriák ügyében az illetékes jegyző a területileg illetékes szerv.

9.) Biológiai aktivitásérték kompenzáció

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló **419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet 18. §-a** tartalmazza a *biológiai aktivitásérték fenntartására* vonatkozó jogszabályi előírásokat. Növénytelepítések során nem invazív, őshonos fajok telepítését javasoljuk. Csatolva megküldjük Önöknek a *természet- és tájvédelmi szempontból növénytelepítésre javasolt fajok listáját*, továbbá az *inváziós, idegenhonos fajok jegyzékét tartalmazó növénylistát*.

Tájékoztatjuk, hogy az Agrárminisztérium Környezetügyért Felelős Államtitkársága és a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság gondozásában 2020-ban elkészült **„A fényszennyezésről – világosan!”** című szakmai útmutató. A kiadvány célja a mesterséges éjszakai világítás felelős, természetkimélő alkalmazásának elősegítése. A kiadvány a következő helyen érhető el: http://www.termeszetvedelem.hu/fenyyszennyezessel_vilagosan.

Kérjük, hogy a települést érintő felülvizsgálati illetve módosítási szándékokra vonatkozó megkeresések esetén, lehetőség szerint a változásokat tartalmazó tervdokumentációkat shp. vagy dxf. kiterjesztésű fájlként is szíveskedjenek elküldeni.

Amennyiben a felülvizsgálati, vagy módosítási szándék egy övezet esetében a település közigazgatási területén belül több ingatlant is érint (pl. adott övezetre vonatkozóan a beépíthető terület nagyságának, maximális beépíthetőség arányának változtatását tervezik), kérjük a véleményezésre előkészített dokumentációban az összes ingatlan feltüntetését, vagy felsorolását (pl. táblázat formájában és amennyiben megoldható digitális fedvény segítségével). Amennyiben valamely településrendezési módosítási szándékhoz kapcsolódóan a hatályos településrendezési tervben kijelölt ingatlanhatárokhoz képest változtatási szándék merül fel, vagy a változtatás már megtörtént, kérjük igazgatóságunk részére megküldeni a (tervezett) változtatások adatait (pl. földmérő által készített változási vázrajzot, vagy az ingatlan-nyilvántartásnak megfelelő aktuális földhivatali térképet) is.

II. A tervezett módosítás területei, témái:

Magyarország Kormánya a megújuló energia projektek megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánartásáról szóló 184/2020. (V. 6.) Korm. rendeletben nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánította a tervezett beruházást. A megkereső levelükben foglaltak szerint: „*a településen több 5-50 MW teljesítményű tervezett napelemes kiserőmű létesítményeinek területbiztosításához szükséges a településrendezési terv módosítása. A települést a Sajószöged I., Sajószöged II. és Sajószöged III. megnevezésű naperőművek érintik. Ezek közül a Sajószöged I és II. erőművek csak részben, a szomszédos településekre (Nemesbikk-Hejőbába községekre) átnyúlva.*”

A jogszabályban szereplő érintett helyrajzi számok a következők: Sajószöged 0122/4-8, 0122/13, 084/9, 079/3-6, 079/10-12.

A területfelhasználás változással érintett területek (összesen: 73,955 ha nagyságú terület):

- a „**Sajószöged I.**” megnevezésű naperőmű tekintetében a 0122/4-9, 0122/13 hrsz.-ú földrészletek (naperőművek létesítéséhez szükséges terület: 39,58 ha, amelyből a sajószögedi területrész nagysága: 13,156 ha),
- a „**Sajószöged II.**” megnevezésű naperőmű tekintetében a 084/9 hrsz.-ú földrészlet egy részterülete (kb. 24,243 ha nagyságú terület), továbbá
- a „**Sajószöged III.**” megnevezésű naperőmű tekintetében a 079/3-6, 079/10-12 hrsz.-ú földrészletek (naperőművek létesítéséhez szükséges terület: 36,556 ha).

A tervezett megújuló energiát hasznosítható erőművek (I., II., III.) 27,75 MW; 41,25 MW és 27 MW névleges teljesítményre méretezettek, melyek amennyiben rendelkezésre áll újabb technológia 50 MW-ig növelhetők tervezetten.

A „**Sajószöged I.**” megnevezésű tervezési területhez tartozó területek (ld. fentebb), illetve azok igénybevételre tervezett részei esetében *általános mezőgazdasági területből (Má-I) és természetközeli területből (Tk) különleges megújuló energia-hasznosítási területfelhasználási egységbe, ill. övezetbe* (Jelölése: K-en) tervezett a településrendezési eszközök módosítása során. A területen a 0122/13 hrsz.-ú földrészlet északi részén *transzformátor alállomás* létesítése tervezett.

A „**Sajószöged II.**” megnevezésű erőmű sajószögedi részén a 084/9 hrsz.-ú földrészleten a szükséges terület *általános mezőgazdasági terület (Má-E) területfelhasználásból különleges megújuló energia-hasznosítási területbe való sorolása (K-en) tervezett.* A beruházással nem érintett részek változatlanul, a jelenlegi besorolásukban maradnak.

A „**Sajószöged III.**” megnevezésű tervezési terület esetében az ingatlanok *általános mezőgazdasági területből (Má-I) különleges megújuló energia-hasznosítási területfelhasználási egységbe, ill. övezetbe* (Jelölése: K-en) történő átsorolása tervezett a településrendezési eszközök módosítása során.

III. Előzetes tájékoztatásként jelezzük, hogy:

– A „**Sajószöged I.**” megnevezésű naperőmű tervezési területét közösségi jelentőségű Natura 2000 terület, az országos ökológiai hálózat övezetei, országos jelentőségű védett természeti terület, természeti emlék, a tájképvédelmi terület övezete, továbbá ex lege védett terület nem érintik. A tervezési területen egyedi tájértékről nincs tudomásunk.

A tervezési területen és közvetlen környezetében az alábbi védett, fokozottan védett madarak vonatkozásában rendelkezünk adattal: kerecsensólyom (*Falco cherrug*) - fokozottan védett, réti sas (*Haliaeetus albicilla*) - fokozottan védett, vörös vércse (*Falco tinnunculus*), barna rétihéja (*Circus aeruginosus*), gatyás ölyv (*Buteo lagopus*).

A fenti bekezdésben jelzett madárfajok általában táplálkozó- és pihenőhelyként használják a területet. A kerecsensólyom a terület közvetlen környezetében elhelyezkedő villamos

távvezetékoszlopon elhelyezett költőládában időszakosan költ. A kerecsensólyomnak a tágabb környezetben több, rendszeresen használt költőládája található villamos távvezetékoszlopokon, a fokozottan védett faj a területet rendszeresen látogatja táplálkozás céljából. A Sajószöged 0122/13 hrsz.-ú ingatlan „b” alrészletének keleti részén kis foltban cserjés, fás terület található, amely védett madarak potenciális költőhelye, jellemző tájelem, ezért megőrzése indokolt. A tervezési területtől keletre mintegy 7 km-re folyik a Tisza, amely a folyót kísérő több kilométer széles sávban Európa egyik legjelentősebb madárvonuló folyósója. A tervezési területtől északra mintegy 2 km-re folyik a Sajó, amely szintén jelentős madárvonuló folyosó.

- A „Sajószöged II.” megnevezésű naperómű tervezési területét közösségi jelentőségű Natura 2000 terület, országos jelentőségű védett természeti terület, természeti emlék, a tájképvédelmi terület övezete, továbbá ex lege védett terület nem érintik. A tervezési terület tekintetében egyedi tájértékről Sajószöged közigazgatási területén nincs tudomásunk, azonban Nemesbikk 016 hrsz.-ú területén (művelési ág: legelő) található egyedi tájérték (gémeskút, középponti EOY-koordinátái: 287478; 795410). **A tervezési területet az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó övezete érinti.** Az ökológiai folyosó övezetre vonatkozó előírásokat a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 26. §-a tartalmazza. A tervezési területen és közvetlen környezetében az alábbi védett és fokozottan védett madárfajok előfordulásáról rendelkezünk adattal: fűrj (*Coturnix coturnix*), búbosbanka (*Upupa epops*), továbbá fokozottan védett madárfaj a szalakóta (*Coracias garrulus*). *Utóbbi fajnak táplálkozó- és fészkelőhelye az ökológiai folyosó területe. Visszatelepedése éppen az érintett legeltetett gyepterület „élőhelysziget” jellege miatt volt lehetséges a LIFE13/NAT/HU00081 uniós program során.*

A Sajószöged II. megnevezésű naperómű tervezési terület vonatkozásában felhívjuk a figyelmüket arra, hogy **természetvédelmi szempontok miatt fontos a Sajószöged és Nemesbikk települések** (Sajószöged 084/9 hrsz.-ú ingatlan „f” és „c” alrészletei és a 089/8-9, 087/9-13 hrsz.-ú területek, továbbá a kapcsolódó Nemesbikk 016 hrsz.-ú ingatlan és a 025/5 hrsz.-ú terület „a” alrészlete) **térségben megmaradt gyepek, az intenzív művelésű, nagytáblás mezőgazdasági környezetben még fennmaradt természetközeli élőhelyfoltok megőrzése.**

Függetlenül attól, hogy a legeltetés miatt ezek a gyepek a természetességi kategóriák szerint kisebb-nagyobb mértékben degradálnak számítanak, *a térség vegetációs és táji környezetében ebben az állapotukban is jelentős élőhelyfoltok, amelyek táplálkozó-területként és élőhelyként is funkcionálnak a jellemzően mezőgazdasági és ipari környezetben. Az ökológiai hálózatban így kiemelkedő szerepet töltenek be.*

Ezen területek táplálkozó-helyei a következő védett madárfajoknak: a vörös vércse (*Falco tinnunculus*), egerészölyv (*Buteo buteo*), élőhelyei és potenciális fészkelőhelyei a fűrjnek (*Coturnix coturnix*) vagy potenciális táplálkozó-területei a tervezési területtől távolabb fészkelő, fokozottan védett kerecsensólyomnak (*Falco cherrug*), a szalakótának (*Coracias garrulus*), továbbá a védett búbosbankának (*Upupa epops*). A tervezési terület ökológiai folyosó funkciója is azt jelzi, hogy itt még van lehetősége fennmaradni és terjedni olyan kis mozgásspektrumú ízeltlábúaknak, mint például a Nemesbikk 025/5 hrsz.-ú ingatlan „a” alrészletének területéről 2021-ben kimutatott védett sisakos sáskának (*Acrida ungarica*). Ez a faj is éppen az ökológiai hálózat élőhelyfoltjain, vagy az azt szegélyező gyepfoltokon közlekedve, vagy azok érintésével tud fennmaradni, terjedni. Élőhelyeinek feldarabolása, megszakítása a faj lokális eltűnését eredményezi.

Egy-egy helyrajzi számmal jelzett gyepfoltot nem lehet a tágabb környezetétől elszigetelten értékelni, mert az ott élő fajok a biodiverzitás elemei és a környező mezőgazdasági, ipari tájban helyi jelentőséggel bírnak.

Ezen tervezési területre utólagosan készült el az előzetes élővilágvédelmi és tájvédelmi vizsgálat (Mercsák J. L. (2021): Sajószöged II. (Sajószöged 084/9 c, 084/9 h és Nemesbikk 016 hrsz) napelem park bővítése előzetes élővilágvédelmi és tájvédelmi vizsgálat. Hatás-Kör 2000 Mérnöki Szolgáltató Bt.- kézirat pp.:19.) amely dokumentáció a területen előforduló gerinces fajok tekintetében alátámasztja a fentebb leírt tájökológiai, természetvédelmi összefüggéseket [(elérési útvonal a tervezőiroda honlapjáról: <https://cloud.koszeghy.hu/wl/?id=CxuBnvYWcKhXFG426jVlcDmtmWcKIVsi> (Sajószöged II. EVD kiegészítés mappa).]

Természetvédelmi szempontból igazgatóságunk aggályosnak tartja az ökológiai folyosó részét képező, jelenleg legelőként hasznosított terület különleges megújuló energia-hasznosítási területfelhasználású területté, övezetté történő átminősítését. Javasoljuk a tervezési terület esetleges átgondolását, megvizsgálni annak lehetőségét, hogy az ökológiai folyosó övezete által érintett területek helyett gyenge minőségű szántóterület(ek), illetve barnamezős terület(ek) kerüljenek kiválasztásra.

- A „Sajószöged III.” megnevezésű naperőmű tervezési területét közösségi jelentőségű Natura 2000 terület, az országos ökológiai hálózat övezetei, országos jelentőségű védett természeti terület, természeti emlék, a tájképvédelmi terület övezete, továbbá ex lege védett terület nem érintik. A tervezési területen egyedi tájértékről nincs tudomásunk.

A tervezési területen és közvetlen környezetében az alábbi védett, fokozottan védett madarak vonatkozásában rendelkezünk adattal: hantmadár (*Oenanthe oenanthe*), barna rétihéja (*Circus aeruginosus*), fattyúszerkő (*Chlidonias hybrida*) - fokozottan védett, kerecsensólyom (*Falco cherrug*) - fokozottan védett, vörös vércse (*Falco tinnunculus*), egerészölyv (*Buteo buteo*), fűrj (*Coturnix coturnix*). A fenti bekezdésben jelzett madárfajok általában táplálkozó- és pihenőhelyként használják a területet, a fűrj költése a közeli gyepterületekről ismert. A kerecsensólyomnak a tágabb környezetben több, rendszeresen használt költőládája található villamos távvezetékoszlopokon, a fokozottan védett faj a területet táplálkozás céljából látogatja.

A Sajószöged 079/11 hrsz.-ú ingatlan „b” alrészletén (0,0669 ha) elhelyezkedő erdő („mezővédő erdősáv”) védett madarak potenciális költőhelye, jellemző tájelem, ezért megőrzése indokolt. A tervezési területtől keletre mintegy 4,5 km-re folyik a Tisza, amely a folyót kísérő több kilométer széles sávban Európa egyik legjelentősebb madárvonuló folyosója. A tervezési területtől északra mintegy 3,3 km-re folyik a Sajó, amely szintén jelentős madárvonuló folyosó.

- Az I/238-2/2022. ügyiratszámú megkeresésük tartalmazza a módosításra előkészített tervdokumentáció linkes elérhetőségét. A módosításra előkészített helyi építési szabályzatban a megengedett legnagyobb beépíthetőségi arány 2%, amelynek csökkentése javasolt természetvédelmi szempontok miatt.

- A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 43. § (1) bekezdése szerint: „*Tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy bújóhelyeinek lerombolása, károsítása.*”

Felhívjuk a figyelmet, hogy Magyarország Alaptörvénye P) cikk (1) bekezdése szerint: „*A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet*

közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”

- Tájékoztatjuk arról, hogy a napelemek táji és természetvédelmi hatásai elsősorban a területfoglalásban (0,5 MW - kb. 1 ha), tájképi megjelenésben és polarizált fényt visszaverő tulajdonságaikban jelentkeznek. A napelemek felületéről a fény polarizált formában verődik vissza. A polarizált fény a természetben, természetes körülmények között elsődlegesen a vízfelületről (vagy nagyon ritka esetekben természetes aszfalt tavak felületéről) visszaverődve keletkezik. Az állatvilág bizonyos része - az evolúció során kialakult képességei alapján - a polarizált fényt vízfelületként értelmezi. Egyes élőlények polarizált fényre adott válaszát, attól függő viselkedését polarotaxisnak nevezik. A polarotaxis a polarotaktikus élőlényeknél a legerősebb. Ezek lehetnek erősen vízhez kötöttek, például ebben szaporodó rovarok (pl. kérészek, szitakötők stb.), vagy vízben táplálkozó madarak (pl. fehér gólya, nagy kócsag stb.). Döntött állásuk miatt a napfény az év legnagyobb részében közel függőlegesen esik a napelemtáblákra, ezért a visszavert fény legnagyobb része vízszintesen polarizált lesz. A vízhez kötődő (polarotaktikus) élőlényeket ez a jelenség megtévesztheti.

A napelemtáblákat vízként értékelő vízhez kötődő madarak esetleg megpróbálnak leszállni a napelemtáblákra, emiatt azokkal ütközhetnek, ami sérülésüket, vagy pusztulásukat okozhatja. A napelemtáblák madarakra gyakorolt esetleges megtévesztő vonzó hatása nem csak a napelemtáblákkal való ütközés kockázatát növelheti. A napelemtáblák felé esetlegesen gyorsan repülő, repülési magasságukat csökkentő madarak ütközhetnek a tervezési területet több kilométer hosszan keresztező illetve megközelítő magasfeszültségű és középfeszültségű távvezetékkel. Hangsúlyozottan ütközésről és nem áramütésről van szó. A vékony vezetéket a madarak nem vagy túl későn veszik észre. Az elektromos légvezetékek által okozott madárpusztulások estei közül az ilyen esetek nem kis számban fordulnak elő. A középfeszültségű vezetékek esetében a madarak áramütésének kockázata is nőhet az előző okok miatt. A polarotaxis hatására a *polarotaktikus rovarok a napelemtáblák által visszaszórt polarizált fényt „szuper víz”-ként érzékelik és szaporodási időszakban a víztől is szívesebben választhatják a peterakásra a napelemtáblákat*. Egyes kutatások szerint a polarotaktikus rovarok a nappal korai és kései szakaszában keresik leginkább a szaporodásra alkalmas területeket, ezért a napelemtáblák vízszintestől különböző állásuk miatt különösen alkalmasak ezen rovarok megtévesztésre. A jelenség *ökológiai csapdhatást eredményezhet*, amely a védett polarotaktikus rovarok számának csökkenéséhez, vagy eltűnéséhez vezethet.

A denevérek életmódjára a napelemtáblák részben a polarizált fény visszaszórásával, részben az echolokációs tájékozódásuk befolyásolásával vannak hatással. A döntött napelemtáblák felületéről visszaverődő *ultrahangok az állatok számára zavaró módon szóródhatnak*; ez az akusztikus tükrözés jelenség *ronthatja a denevérek tájékozódását, esetleg növelheti az ütközés veszélyét*. A polarotaxis miatt a napelemtáblák környezetében megemelkedő rovar-egyedszám miatt bizonyos denevérfajok megjelenési valószínűségét növelheti. A rovarok jelenléte a rovarokra vadászó madarak figyelmét is felkeltheti. Ez a jelenség szintén növelheti az ütközések lehetőségét és esetleg a védett denevérek, madarak veszélyeztetését okozhatja.

A napelemtáblák a napsugárzás hőhatása miatt jelentős mértékben felmelegedhetnek, minek következtében a napelemtáblák fölött kedvezőtlen körülmények esetén - például szélcsendes időszakban - olyan forró légréteg alakulhat ki, amely a napelemtáblák fölé repülő rovarokat, madarakat, denevéreket veszélyeztetheti. Nem elhanyagolható hatásként vehető figyelembe az így felmelegedett légréteg közeli területekre, esetleg a közeli településekre kifejtett mikroklimatikai hatása sem, ami felerősítheti a jelenlegi klímaváltozási folyamatokat is.

- Sajószöged külterületén jelentős méretű napenergia parkot kívánnak létrehozni, az Európai Unió területén, így Magyarországon is távlati célként kitűzött megújuló energia arányának jelentős növelése érdekében. A hazai természetvédelem jelenleg nem rendelkezik kellő tapasztalattal a naperóművek élővilágra gyakorolt hatását tekintve, különösen nem ilyen nagyságú beruházás vonatkozásában. Emiatt lényegesnek tartanánk az alapállapot felvételét, azaz a létesítmények kihelyezése előtti természeti állapot vegetációs időszakban történő alapos felvételezését, felmérését természetvédelmi szakértők bevonásával. A napelempark területén a későbbiekben is kiemelten fontosnak tartjuk *független szakértők és a nemzeti park igazgatóság szakemberei által a természeti, környezeti hatások és folyamatok – területi és időbeli korlátozások nélküli – vizsgálatának biztosítását, rendszeres monitorozását. A monitorozás olyan adatokat biztosíthat, amelyek felhasználásával elősegíthető a további napelemparkok optimális elhelyezése, a természetre gyakorolt hatások mérséklése.*
- Igazgatóságunk a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya (továbbiakban: **BAZMK KTHF**) részére megküldte a 2500/2/2021. ügyiratszámú, „Sajószöged 079/3-6 és 079/10-12 hrsz.-ú ingatlanokon (Sajószöged III. elnevezésű projekt) napelem park telepítésére vonatkozóan előzetes vizsgálati eljárás” tárgyú (2021. július 16-ai keltezésű), továbbá a 2511/2/2021. ügyiratszámú, „Sajószöged 0122/4-8, 0122/13 és Hejőbába 021/3-4, 023/1 hrsz.-ú ingatlanokon (Sajószöged I. elnevezésű projekt) napelem park telepítésére vonatkozóan előzetes vizsgálati eljárás” tárgyú (2021. július 16-ai keltezésű) válaszleveleit.
- Az előzetes vizsgálati eljárások lezárásaként a BAZMK KTHF a BO/32/06783-25/2021., BO/32/06997-27/2021., BO/32/06784-24/2021. számú határozatokat hozta, melyek szerint nem szükséges környezeti hatásvizsgálatot készíteni.
- A megkereső levelükkel kapcsolatban jelezzük, hogy az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 1. § (3) bekezdése alapján táj- és természetvédelmi szempontból *környezeti vizsgálat lefolytatása nem szükséges.*

A véleményezési szakasz lebonyolítására a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 42. § (2)-(4) és (6) bekezdései tartalmazznak előírásokat. A tervezett módosítással kapcsolatos **természet- és tájvédelmi szakmai véleményünket** a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 42. § (4) bekezdése szerint, **tárgyalásos eljárás keretében az illetékes állami főépítész által részünkre megküldött, kidolgozott településrendezési terv alapján adjuk meg.**

Az adatszolgáltatásunkban, előzetes tájékoztatásunkban foglaltak figyelembevételét kérjük a településrendezési terv módosítása során.

Tájékoztatjuk arról, hogy hatályba lépett a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló **419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet**, amely magába foglalja a fejlesztési tervre, a rendezési tervre (továbbiakban együtt: településtervre), a kézikönyvre és a településképi rendeletre vonatkozó jogszabályi előírásokat.

A 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 37. § d) pontja alapján a településrendezési terv egyeztetési-véleményezési eljárásaiban a továbbiakban is részt kívánunk venni.

Eger, 2022. február 14.

Tisztelettel:



Rónai Kálmánne
igazgató

The stamp is circular with the text 'DÉL-BORSODI TÁJEGYSÉG' around the perimeter and '5. EGER' at the bottom. The center of the stamp features a coat of arms.

Kapják: 1. Címzett e-mail
2. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal e-mail
Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
(kornyezet.fo.miskolc@borsod.gov.hu)
3. Dél-borsodi Tájégség e-mail
4. Irattár

Átadás-átvételi jegyzőkönyv

amely létrejött a **Bükki Nemzeti Park Igazgatóság** (továbbiakban „Adatszolgáltató”) és **Sajószöged Község Polgármestere** (3599, Sajószöged, Ady Endre út 71.) (továbbiakban „Adatkérő”) között a mai napon, számítógépes digitális térképi állományok átadása témakörében.

Tárgy: Sajószöged - adatszolgáltatás településrendezési terv módosításához

Ügyiratszám: 592/2/2022.

Ügyintéző: Szögedi Zsuzsanna

Hivatkozási szám: I/238-2/2022.

Ügyintézőjük: dr. Boros István

- 1) Adatszolgáltató a következő digitális téradat és adat állományokat adja át az **592/2/2022.** ügyiratszámú adatszolgáltatás mellékleteként Adatkérő részére:
 - a) „orszagos_okologiai_halozat”,
 - b) „tajkepvedelmi_terulet” ,
 - c) „kunhalom_pont”
 - d) „kunhalom_MePAR” shape állományok,
 - e) „Novenytelepitesre_javasolt_fajok_listaja_20180829” nevű word fájl,
 - f) „Noveny_tiltolista_20171127” nevű word fájl
- 2) **Adatkérő** jogosult a digitális téradat és adat állományokat a kérelemben megfogalmazott célokra felhasználni.
- 3) **Adatkérő** a téradat és adat állományokat harmadik félnek nem teheti hozzáférhetővé (kivételek: az Adatkérővel a települési arculati kézikönyv, a településképi rendelet készítése, módosítása, továbbá a településrendezési eszközök módosítása, illetve felülvizsgálata tárgyában szerződést kötött tervező, akire a jelen kikötések szintén vonatkoznak), üzleti tevékenységéhez nem használhatja fel, nem változtathatja meg.
- 4) A téradat és adat állományokat **Adatszolgáltató** átadja a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) szerinti Adatkérő részére. **Adatkérő** nyilatkozik, hogy a téradat és adat állományokat kizárólag a Kr. rendeletben rögzített célra használja fel.

Eger, 2022. február 14.


Rónai Kálmánné
igazgató
Bükki Nemzeti Park Igazgatóság
„Adatszolgáltató” részéről

dr. Gulyás Mihály
Sajószöged Község Polgármestere
„Adatkérő” részéről

